

7/8294

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/ 2972
KONU :Yazılı Soru Önergeleri

30/TEMMUZ 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.06.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02- 13837 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Behiç ÇELİK' e ait 7/8289, 7/8290 Bursa Milletvekili Hamza Hamit HOMRİŞ' e ait 7/8291, 7/8292 Muğla Milletvekili Metin ERGUN' a ait 7/8293 ve Denizli Milletvekili Ali Rıza ERTEMUR' a ait 7/8294 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/8289 (1 sayfa)
- 2- Görüş 7/8290 (1 sayfa)
- 3- Görüş 7/8291 (2 sayfa)
- 4- Görüş 7/8292 (3 sayfa)
- 5- Görüş 7/8293 (1 sayfa)
- 6- Görüş 7/8294 (3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ali Rıza ERTEMÜR
Denizli Milletvekili

Esas no : 7/8294

TÜİK 2008 yılı verilerine göre Türkiye'nin yıllık et üretimi 482458 tondur. Sağlıklı beslenme için Türkiye'nin kişi başına kırmızı et tüketimi en az 8 kilodan 20 kiloya çıkartması gerekmektedir. Buda yaklaşık 1 milyon ton yeni et üretimi anlamına gelmektedir. Et üretimdeki açık, kaçak hayvan ve kırmızı et konusunda olumsuz bir tablonun ortaya çıkmasına da neden olmaktadır.

Türkiye'deki et tüketimini araştırmak üzere 6'sı Türk, 4'ü yabancı 10 bilim adamından oluşan bir grup, 2 yıl süreyle bir araştırma yapmışlardır. Yapılan araştırmada, ülkemizde gıda hijyeni, sağlıklı beslenme ve et tüketimi konusunda var olan tablonun vahametini ortaya koyması açısından ilginç açıklamalar yer almaktadır.

Araştırma grubun sözcülüğünü yapan Uludağ Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Tayar yaptığı değerlendirmede; Türkiye'nin et tüketiminin yüzde 50'sinin kaçak olduğunu, etkin mücadele yapılmaması nedeniyle kaçak et tüketiminin yılda 7 milyar dolar zarar açtığını, insan sağlığının ciddi tehdit altında olduğunu, soya kıyması kullanımındaki artışın da önlenmesi gerektiğini yer vererek, eskiden köftenin hilesi katılan kafa kıymasıydı. Şimdi ise yemek üreten işletmeler suyla birleşince hacmi 4 kat artan soya kıymasını tercih ediyor diyerek, 27 Mayıs 2004 tarihinde gıda üretim tesislerinin denetim yetkisi Sağlık Bakanlığı'ndan alınıp Tarım Bakanlığı'na devredilmesinin denetimleri zaafa uğrattığına, pek çok kasap ve marketlerde yasak olmasına rağmen açıkta hazır kıyma satıldığına dikkatleri çekti.

Konuyla ilgili olarak,;

SORU -1) 2002-2009 yılları arasında toplam büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı nedir?

CEVAP -1) 2002- 2008 yılları arasındaki toplam hayvan sayıları TÜİK verileri esas alınarak aşağıda verilmiştir. TÜİK, 2009 yılı verilerini 2010 yayınlamaktadır.

Yılı	B. baş Hayvan Sayısı (baş)	K. Küçük baş Hayvan Sayısı (baş)
2002	9.924.575	31.953.800
2003	9.901.458	32.203.214
2004	10.173.246	31.811.092
2005	10.631.405	31.821.789
2006	10.971.880	32.260.206
2007	11.121.458	31.748.651
2008	10.946.239	29.568.152

Not: B.baş hayvan, sığır ve manda toplamı; k, baş hayvan, koyun ve keçi toplamıdır.

SORU -2) Aynı yıllar arasında toplam et üretimi ve et tüketimi rakamları ne olmuştur?

CEVAP -2) 2002- 2008 yılları kırmızı et üretim değerleri aşağıdadır.

<u>KIRMIZI ET ÜRETİMİ</u>			
2002	420.595 ton	2006	438.530 ton
2003	366.961 ton	2007	575.622 ton
2004	447.153 ton	2008	482.458 ton
2005	409.423 ton		

SORU -3) 2002-2009 yılları arasında toplam canlı hayvan ve et ithalatı ne olmuştur? Hangi ülkelerden alınmış ve ne kadar ödeme yapılmıştır?

CEVAP -3) Ülkemizde kurulu bulunan 100 baş ve üzeri kapasiteye sahip süt sığırcılığı işletmelerine, 5 yıl süreyle satmamaları şartıyla damızlık gebe düve ithalatı izni verilmektedir.

Bu çerçevede;2002 -2008 yılları arasında A.B.D, Avustralya, Uruguay ve İsveç' den toplam 16.481 baş damızlık gebe düve için ithalat izni verilmiştir. Aynı ithalat, 1995- 2002 yılları arasında ise A.B.D., Almanya, İtalya ve Danimarka'dan toplam 114.766 baş olarak gerçekleşmiştir.

SORU -4) 1995-2002 yılları arasında toplam et ve canlı hayvan ihracatı ne olmuştur? Aynı rakam 2002-2009 dönemi için nasıl gerçekleşmiştir? Yıllara ve ülkelere göre dağılımı nedir?

CEVAP -4) Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü TURKVET Bilgi Sisteminden edinilen verilere göre 2007-2009 yılları arası yapılan sığır eti ihracatı toplam 80002 kg olup, ihracatlar Azerbaycan ve Irak'a gerçekleştirilmiştir.

SORU -5). Ülkemizin 1 milyon ton kırmızı et açığı olduğu da dikkate alınarak, hayvan sayısının artırılması, dolayısıyla kırmızı et açığının kapatılması için, hayvancılık ve yem desteklerinin artırılması yönünde bir çalışma var mıdır?

CEVAP -5) Hayvancılık en önemli girdi olan kaba yem açığının kapatılabilmesi için, Bakanlar Kurulunun 2009/ 14850 Sayılı Kararı ile; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı arazileri üzerinde kaliteli kaba yem üretmek amacıyla yem bitkileri ekilişi yapan üreticilere, üretim yaptıkları, yapay çayır-mera ve çok yıllık yem bitkisi ekilişlerinde ilk yıl için, tek yıllık yem bitkileri ekilişlerinde ise üretim yaptıkları yıl için, ürünü hasat etmeleri kaydıyla dekar başına ödeme yapılmaktadır. Yine aynı Karar kapsamında besi sığırcılığının gelişmesini sağlamak amacıyla; Tarım Kredi Kooperatifi ile sözleşmeli besicilik yapan ve hayvanlarını Et ve Balık Kurumu kombinalarında veya Et ve Balık Kurumunun anlaşma yaptığı özel kombinalarda kestiren Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Artvin, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Mardin, Muş, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli ve Van illerindeki yetiştiricilere 190 kilogram ve üzeri karkas ağırlığına ulaşmış erkek sığır karkas ağırlığının beher kilogramı için ödeme yapılmaktadır.

Hayvancılığı önemi çerçevesinde hayvancılık desteklerinin, toplam destek içindeki payı 2002 yılında %4 civarında iken 2008 yılında %24' e çıkarılmıştır. Yine 2002 yılında 83 milyon TL olan hayvancılık destekleri 2008 yılında 1.3 milyon TL'ye çıkarılmıştır.

SORU -6) Atıl durumda olan et ve et ürünleri entegre tesisleri sayısı nedir? Bu tesislerin toplam bedeli nedir? Kapalı olmaları nedeniyle oluşan gelir kaybı nedir? Bu tesisleri yeniden çalışabilir hale getirmek için ne tür önlemler alınacaktır?

CEVAP -6) 24.06.2009 tarihi itibariyle Kırmızı Kombina sayısı 121 adet olup 6'sı kapalı, I. Sınıf Mezbaha sayısı 91 adet olup 6'sı kapalı, 2. Sınıf Mezbaha sayısı 22 adet olup 2'si kapalı, 3. Sınıf Mezbaha sayısı 422 adet olup 21'i kapalı, Kanatlı Kombina sayısı 78 adet olup 10'u kapalı ve Kanatlı Kesimhane sayısı ise 16 adet olup 1'i kapalıdır.

SORU -7) Kaçak et tüketiminin yılda 7 milyar dolar zarar açtığı göz önüne alındığında, bu kaynağın hayvancılığımız lehine kullanılması neden mümkün olamamaktadır?

SORU -8) Hayvancılık ve kırmızı et üretiminde ülkemizin potansiyelinin kullanılması halinde kaç kişiye iş olanağı sağlanacaktır?

SORU 9) Toplum sağlığını olumsuz yönde etkileyen kaçak etle mücadele konusunda alınan önlemler nelerdir? 2002-2009 yılları arasında yakalanan ve imha edilen kaçak et miktarı ve illere göre dağılımı nedir?

CEVAP 7-8-9) Güneydoğu ve Doğu Bölgelerimizde sınırlarımız uzundur, coğrafı yapı kontrolü zorlaştırmaktadır. Komşu ülkelerin sınır güvenliği yetersizdir ve sınır komşularımızdaki fiyatlar hayvan girişlerini cazip kılmaktadır. Ayrıca vatandaş ve personel zaafıları ve feodal yapı ile olan ilişkiler nedeniyle kontrol ve denetim işleri aksayabilmektedir. Yeni hazırlanan Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile bu konuyla ilgili daha da caydırıcı önlemler planlanmıştır.

Ticaret borsaları ve hayvan pazarlarında denetim ve kontroller arttırılmıştır. Mezbaha ve kombinalarda kulak küpesiz ve belgesiz hayvan kesimini önleyici tedbirler alınmıştır. Sınır illerimize personel takviyesi devam etmektedir.

Sınır illerimizdeki personelin kontrol ve eğitimi amacıyla Bakanlığımızdan personel görevlendirilmesi yapılmaktadır.

Hayvan kaçakçılığı konusunda zaman zaman Genel Kurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Bakanlığımız ve ilgili kuruluşların katılımı ile toplantılar gerçekleştirilmektedir.

Sınır illerimizde Bakanlığımız koordinesinde İl Valileri, Jandarma Komutanları, Emniyet Müdürleri, Tarım İl Müdürleri ve diğer görevlilerin katıldığı toplantılarda konunun önemine dikkat çekilmiş, mevcut durum ve yapılabilecek çalışmalar ele alınmıştır.

Polis ve Jandarma ile yapılan yol kontrollerine Bakanlığımız elemanları da katılmıştır.

Bakanlığımıza ulaşan bilgilere göre, sınırlarımızdan yasal olmayan yollarla sokulmak istenilen ve yakalanan canlı hayvan sayıları:

Sınırlarda Yakalanan Canlı Hayvanlar ve et miktarları

2002-2004 yılları itibari ile yurdumuza sınırlarımızdan yasal olmayan yollarla sokulmak istenilen 1127 büyükbaş, 151 küçükbaş, 17 tektırnaklı hayvan ve 3934 kg et,
2005 yılında 215 büyükbaş, 930 küçükbaş hayvan, 3 at ve 519 kg. et,
2006 yılında 201 büyükbaş, 1440 küçük baş hayvan,
2007 yılında ise 1154 büyükbaş hayvan
2008 yılında ise 744 adet büyükbaş ve 1.283 adet küçükbaş hayvan yakalanmış ve gerekli yasal işlem yapılmıştır.

SORU -10) Gıda retim tesislerinin denetlemesinde yaşananları da dikkte alarak, bu yeniden Sağlık Bakanlığına verilmesi dşnlmekte midir?

CEVAP -10) Gıda ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeleri üreten ve satan işyerleri ile toplu tüketim yerlerinin gıda güvenliğine yönelik denetim ve kontrolleri, 5179 sayılı "Gıda Kanunu" ve ilgili Yönetmelik" esasları gereğince Bakanlığımız İl Müdürlükleri tarafından, gıda üretim zincirinin tüm aşamalarında risk esasına göre belirlenmiş uygun sıklıklarda büyük bir titizlikle yapılmaktadır. Yapılan denetim ve kontrollerde karşılaşılan herhangi bir olumsuzluk durumunda olumsuzluğa sebep olan firma ve ürünlere yönelik olarak mevzuat gereği yasal işlem uygulanmaktadır.